

Základná škola, Pionierska 33, Čaňa

Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní

Kľúčové princípy

- Dodržiavanie princípu rovnakého zaobchádzania.
- Inklúzia všetkých žiakov v súlade s Dohovorom o právach dieťaťa.
- Implementácia metodických odporúčaní MŠVVaM SR na základe Štandardov a antidiskriminačného zákona.

1. Identifikácia a analýza aktuálneho stavu

Základná škola, Pionierska 33, Čaňa (ďalej len „škola“) je školou s rôznorodým zložením žiakov, ktorá sa dlhodobo usiluje o vytváranie inkluzívneho, bezpečného a rešpektujúceho prostredia pre každé dieťa. Škola sa nachádza v obci Čaňa a poskytuje základné vzdelanie žiakom z rôznych socioekonomických pomerov. Vyučovanie prebieha v súlade so školským vzdelávacím programom, ktorý zohľadňuje individuálne potreby žiakov.

Pri dodržiavaní zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní škola postupuje podľa Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní (ďalej len „Štandardy“), ktoré vydáva MŠVVaM SR a ich znenie je súčasťou dodatku školského poriadku:

- Škola prijíma, vzdeláva a vychováva všetky skupiny žiakov podľa platných právnych predpisov bez vylučovania a neprípustného oddeľovania na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- V škole neexistujú procesy, postupy a usporiadania (ani na úrovni tried), ktoré vylučujú alebo neprípustne oddeľujú skupiny žiakov na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone. Pri organizácii tried a skupín sa dôsledne uplatňujú princípy rovného prístupu ku vzdelávaniu. Rozdelenie žiakov do tried a skupín sa realizuje výlučne na základe vzdelávacích potrieb a záujmov žiakov a ich rodičov bez ohľadu na etnický pôvod, sociálny status, pohlavie, náboženské presvedčenie, zdravotný stav alebo akúkoľvek inú osobnú charakteristiku. V triedach sú zaradení žiaci so ŠVVP, aj žiaci, ktorým sa poskytujú podporné opatrenia na úrovni 1 až 2. Takýto prístup zabezpečuje, že všetci žiaci majú rovnakú šancu získať kvalitné vzdelanie a rozvíjať svoje schopnosti, pričom sa dôsledne zabraňuje akejkoľvek forme segregácie či diskriminácie.
- Do všetkých priestorov školy určených pre žiakov je umožnený rovný (nediskriminačný) prístup všetkým žiakom. Škola nemá priestory a budovy vyhradené pre jednotlivé skupiny žiakov vytvorené za účelom ich vylučovania alebo neprípustného oddeľovania na základe ktoréhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- Škola v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu využíva priestory, ktoré spĺňajú normy stanovené regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva, pričom výchovnovzdelávací proces žiadnej zo skupín neprebíha v priestoroch, ktorých kvalita je výrazne rozdielna oproti iným priestorom.
- Všetky skupiny žiakov majú umožnený rovný prístup k materiálno-technickému vybaveniu, učebným materiálom a iným vzdelávacím pomôckam výchovnovzdelávacieho procesu prislúchajúcemu danému ročníku alebo stupňu vzdelávania.
- Všetky skupiny žiakov školy majú stanovené rovnaké vzdelávacie štandardy, na základe ktorých pedagogickí zamestnanci vytvárajú učebné osnovy školského vzdelávacieho

programu. Úpravy sa realizujú len u žiakov, ktorým to určuje individuálny vzdelávací program, individuálny učebný plán alebo poskytnuté podporné opatrenia.

- Súčasťou učebných osnov sú kritériá na hodnotenie žiakov, ktoré vylučujú akúkoľvek diskrimináciu na základe príslušnosti k niektorej sociálnej alebo etnickej skupine alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona.
- Škola využíva potrebné a dostupné inkluzívne podporné opatrenia na podporu sociálneho začlenenia žiakov a vytváranie pozitívnej podporujúcej sociálnej klímy v škole, ktorá prispieva k destigmatizácii a odstraňovaniu stereotypov a predsudkov.
- Na škole pôsobí školský podporný tím (školský psychológ, 2 školské špeciálne pedagogičky, 8 pedagogických asistentiek), koordinátor prevencie sociálno-patologických javov, koordinátor pre výchovu a vzdelávanie žiakov zo SZP, výchovný, kariérový poradca. Celý kolektív základnej školy pracuje komplementárne, odovzdáva si navzájom skúsenosti a informácie o deťoch a ich špecifikách, ktoré je potrebné zohľadňovať.
- Škola má nastavenú organizáciu školského vyučovania a denný program tak, aby nedochádzalo k vylučovaniu a neprípustnému oddeľovaniu niektorej skupiny žiakov.
- Škola umožňuje všetkým skupinám žiakov, aby sa pre napĺňanie a rozvoj svojho potenciálu zapájali do aktivít a súťaží, ktoré sama organizuje, alebo sú škole sprostredkované a aktívne ich k tomu motivuje a podporuje.
- Škola organizuje a podporuje programy neformálneho vzdelávania a mimoškolské aktivity smerujúce k vytvoreniu priaznivej sociálnej klímy a interkultúrneho porozumenia v rámci školy alebo školského zariadenia, medzi žiakmi ako aj rodičmi.
- Škola je schopná využiť všetky dostupné prostriedky, nástroje a metódy, aby umožnila prístup ku vzdelávaniu v maximálnej možnej miere všetkým skupinám žiakov aj v prípade krízových udalostí v škole. Po skončení krízovej udalosti bude realizovať príslušné podporné opatrenia na kompenzáciu prípadných výpadkov vo výchove a vzdelávaní, ktoré nemohli byť v maximálnej miere riešené počas krízovej situácie.

Z analýzy vnútorného prostredia vyplýva, že škola má pozitívne skúsenosti v oblasti vytvárania zmiešaných kolektívov, využívania podporných opatrení a začlenenia detí so ŠVVP. Výzvou však zostáva formálne uchopenie a dokumentovanie opatrení proti segregácii, ako aj systematické sebahodnotenie rizika segregácie a zapojenie rodičov a širšej komunity do prevencie.

2. Ciele plánu

- Zvyšovať povedomie o problematike segregácie medzi pedagogickými zamestnancami
Aktivity: Plánovanie, koordinovanie a realizácia vzdelávania zamestnancov.

Termín: Celoročne.

- Realizovať rôzne školské aktivity, ktoré umožňujú zapojenie všetkých žiakov bez ohľadu na ich pôvod, pohlavie, náboženské vierovyznanie alebo iné charakteristiky.

Aktivity: aktivity koordinačných tímov podľa plánu práce na aktuálny školský rok.

Termín: podľa plánu práce pre aktuálny školský rok.

- Umožňovať rozvíjanie osobnosti každého žiaka s uplatnením jeho jedinečnosti počas rôznych školských aktivít.

Aktivity: podľa plánu práce na aktuálny školský rok.

Termín: celoročne.

- Prispievať k budovaniu statusu školy – Škola otvorená všetkým prezentáciou na verejnosti.

Aktivity: vystúpenia, besiedky, stretnutia, výstavy, prehliadky, olympiády, deň otvorených dverí, a pod.

Termín: podľa plánu práce na aktuálny školský rok.

- Zabezpečovať rovnaký prístup ku vzdelaniu pre všetkých žiakov.

Termín: celoročne.

- Vytvárať inkluzívne prostredie.

Termín: celoročne.

- Posilňovať komunikáciu medzi rodičmi, učiteľmi a žiakmi.

Aktivity: školské aktivity, vyučovanie, rodičovské združenia, komunikácia cez Edupage, telefonicky.

Termín: celoročne.

- Sprístupňovať informácie smerujúce k zákonným zástupcom.

Aktivity: komunikácia prostredníctvom Edupage, webu školy, oznamy v tlačenej podobe, osobné stretnutia, triedne schôdze, konzultácie.

Termín: celoročne.

- Systematicky vzdelávať pedagogických zamestnancov v oblasti inklúzie a antidiskriminácie, spolupráce.

Aktivity: aktualizácie vzdelávania.

Termín: podľa plánu práce na aktuálny školský rok.

3. Návrh konkrétnych opatrení na zlepšenie aktuálnej situácie

- Pokračovať už v zavedených postupoch a opatreniach, ktoré sa osvedčili a boli overené v školskej praxi.
- Podporovať školské projekty zamerané na podporu inklúzie a diverzity.
- Priebežne kontrolovať zloženie tried a skupín vedením školy.
- Riešiť podnety zo strany rodičov alebo žiakov.
- Zúčastňovať sa školení v oblasti inklúzie, multikultúrnej výchovy a antidiskriminácie.
- Organizovať vnútroškolské vzdelávanie – výmena skúseností medzi učiteľmi, budovanie tímovej spolupráce.
- Zaviesť systém na sledovanie dodržiavania Štandardov a zverejňovanie výsledkov.

4. Podpora a spolupráca

V oblasti podpory a spolupráce sme identifikovali možných partnerov pre spoluprácu:

- Národný inštitút vzdelávania a mládeže, krajské pracovisko v Košiciach, krajské pracovisko v Prešove – oblasť vzdelávania.
- Regionálne centrum podpory učiteľov Košice - okolie - oblasť vzdelávania.
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Košiciach – oblasť prevencie.
- Centrum poradenstva a prevencie Slovenskej jednoty 29, Košice - oblasť prevencie.
- Okresné riaditeľstvo policajného zboru v Košiciach, Obvodné oddelenie policajného zboru Čaňa - oblasť prevencie.
- Školské zariadenia pôsobiace v obci a v jej blízkom okolí – oblasť prepojenia školy a širšej komunity.

5. Hodnotenie a aktualizácia plánu

- Stanovenie zodpovedných osôb za implementáciu plánu (riaditeľ školy, koordinátor prevencie, školský psychológ).
- Pravidelné ročné hodnotenie a aktualizácia plánu na základe výstupov monitorovania.
- Zapojenie rodičov a žiakov do hodnotenia efektivity opatrení.
- V prípade zistenia rizika segregácie sa okamžite prijímajú nápravné opatrenia.

Záver

Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie je záväzným dokumentom školy a predstavuje základ pre inkluzívnu a nediskriminačnú výchovu a vzdelávanie.

Caňa, 1.9.2025

Mgr. Zuzana Bruncová, MBA

riaditeľka školy